

Do druku nr 3114

RADA GŁÓWNA
NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO
PRZEWODNICZĄCY

Warszawa, 15 stycznia 2019 r.

BM.ZOG.001.4.2019.2

Pan
Adam Pogórski
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

przekazuję w załączeniu uchwały Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 10 stycznia 2019 r.:

- Nr 96/2019 - w sprawie poselskiego projektu ustawy o Sieci Badawczej Łukasiewicz (pismo nr GMS-WP-173-342/18),
- Nr 97/2019 - w sprawie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o Polskiej Agencji Kosmicznej oraz ustawy o działach administracji rządowej (pismo nr GMS-WP-173-331/18),
- Nr 98/2019 - w sprawie rządowego projektu ustawy o Agencji Badań Medycznych (pismo nr GMS-WP-173-340/18),
- Nr 99/2019 - w sprawie rządowego projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania rozporządzenia 2016/679 (pismo nr GMS-WP-173-322/18),
- Nr 100/2019 - w sprawie poselskiego projektu ustawy o przejrzystości w zakresie zatrudniania osób bliskich w jednostkach sektora publicznego oraz o przeciwdziałaniu protekcji w naborze na stanowiska w jednostce sektora publicznego (pismo nr GMS-WP-173-325/18).

Z wyrazami szacunku,

Prof. Zbigniew Marciniak

Uchwała nr 96/2019
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
z dnia 10 stycznia 2019 r.

dotycząca projektu ustawy o Sieci Badawczej Łukasiewicz

Po rozpatrzeniu, na wniosek Zastępcy Szefa Kancelarii Sejmu z dnia 20 grudnia 2018 r. (GMS-WP-173-342/18), projekty ustawy o Sieci Badawczej Łukasiewicz, stosownie do art. 329 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. — Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2018 poz.1668 i 2024), Rada Główna zgłasza następujące uwagi szczegółowe:

Rada Główna nie widzi możliwości poparcia projektu ustawy o sieci Badawczej Łukasiewicz w przedstawionej formie (Druk nr 3114). Jednocześnie Rada pozytywnie ocenia uwzględnienie części uwag Rada przekazanych do MNiSW a dotyczących reformy instytutów badawczych przedstawionych do projektu ustawy z dnia 13 kwietnia 2017 r.

W odniesieniu do obecnego projektu ustawy:

1. Rada ma wątpliwości, czy przepisy projektowanej ustawy mogą zagwarantować realizację misji Sieci Badawczej Łukasiewicz i zapewnić jej skuteczne funkcjonowanie i zarządzanie. Funkcjonowanie Sieci powinno oparte być o sprawdzone modele zarządzania tego typu przedsięwzięciami.

2. Rada uważa za szczególnie istotne uwypuklenie w projekcie ustawy znaczenie kluczowej kompetencji Centrum Łukasiewicz, jaką jest koordynacja działalności instytutów Sieci (art. 2), wyrażająca się: dystrybuowaniem dotacji celowej (art. 69), działalnością normalizacyjną, metrologiczną, certyfikacyjną (art.4), dokonywaniem analiz i prognoz (art. 1 ust 2 pkt 3), przygotowaniem ujednoczonych zasad i procedur dotyczących zarządzania prawami autorskimi, prawami własności przemysłowej i zasad komercjalizacji (art. 31).

3. Rada dostrzega następujące problemy, których rozwiązanie powinno przyczynić się do ukształtowania efektywnej struktury Sieci:

- Brak podstaw do pozbawiania instytutów projektowanej Sieci formalnego statusu jednostki naukowej; jest to niezgodne z ujętym w projekcie ustawy obowiązkiem wykonywania przez te instytuty zadań naukowych (art. 3 ust.1 o treści: „*Instytut Sieci jest państwową osobą prawną powołaną do prowadzenia badań naukowych i prac rozwojowych*”), z czym wiąże się otrzymywanie subwencji MNiSW. Nie współbrzmi to również z ich podporządkowaniem ministrowi właściwemu ds. szkolnictwa wyższego i nauki (art. 98 przewiduje ujęcie instytutów Sieci w katalogu podmiotów nauki określonych w ustawie *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* z dnia 20.07.2018),
- Zagrożenie dla skutecznego funkcjonowania sieci, która stanowią: pełna odpowiedzialność dyrektora instytutu włączonego do Sieci za zrealizowanie rocznego planu działalności i planu finansowego oraz zasada zatwierdzania tych planów przez organ nadzorujący – Prezesa Centrum Łukasiewicz, mającego też kompetencje do zmiany tych planów, pomimo zapisanego w ustawie zachowania przez instytuty osobowości prawnej, działania we własnym imieniu i na własnych rachunek (art. 3 ust.6) oraz prowadzenia samodzielnej gospodarki finansowej (art. 64 ust. 1). Niekompatybilność w tym zakresie może stanowić też to, że Centrum Łukasiewicz będzie jednostką sektora finansów publicznych, a instytuty Sieci nimi nie są (art. 85).

- Brak jednoznacznego określenia sposobu wskazywania przez Prezesa Centrum instytutów do współpracy w czasie realizacji zadań (art. 31 ust. 2). Inspirowanie tworzenia między- i wieloinstytutowych dużych inicjatyw badawczych powinno być dokonywane poprzez rady instytutów. W tym miejscu RG proponuje, aby członkowie powoływani przez Prezesa stanowili nie więcej niż 50% liczby członków Rady Instytutu.
- Brak symetrii w powoływaniu i likwidowaniu instytutów Sieci. Instytuty powinny być likwidowane decyzją Rady Ministrów, czyli instytucji, która je powoływała.
- Brak określenia w ustawie stanowisk, na których zatrudniani będą pracownicy Centrum i instytutów Sieci. Rada proponuje przywrócenie stanowisk naukowych w Instytutach Sieci.
- Brak określenia zasad zapisanej w art. 38 ewaluacji Sieci i instytutów tworzących Sieć *per analogiam* do ewaluacji działalności naukowej, o której mowa w art. 265-270 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* z dnia 20.07.2018). Rada jest zdania, że tylko podobny do innych instytucji naukowych tryb ewaluacji umożliwi obiektywną ocenę idei Sieci Łukasiewicz.
- Wątpliwości związane z możliwością aplikowania przez Sieć i instytuty Sieci o środki w ramach SPUB oraz przedkładanie wniosków o wpisanie na Polską Mapę Infrastruktury Badawczej.
- Rada postuluje zachowanie tradycyjnej nazwy instytutów w ich pierwszym członie. Pozwoli to na utrzymanie marki, mającej kluczowe znaczenie dla utrzymania konkurencyjności instytutów na arenie krajowej i międzynarodowej uzyskanie efektu synergii w świecie zewnętrznym.

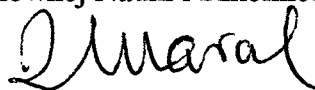
Ponadto Rada postuluje:

1. Zwiększenie wymagań stawianych kadrze kierowniczej Sieci i instytutów podczas procesu rekrutacyjnego. Rekrutacja ta powinna odbywać się w drodze otwartych konkursów.
2. Zrównanie wynagrodzeń członków Rady Instytutu powoływanych przez Prezesa i przedstawicieli pracowników Instytutu.

Podsumowując, Rada ma wątpliwości, czy zaproponowane w projekcie ustawy działania doprowadzą do uzyskania synergii działania sieciowanych instytutów, niezbędnej do sukcesu Sieci.

Uchwałę otrzymuje Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu oraz Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Przewodniczący
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Prof. Zbigniew Marciniak